USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň Mgr. Evy Šonkové a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. V.,** proti žalované: **Univerzita Palackého v Olomouci,** se sídlem Křížkovského 511/8, Olomouc, proti rozhodnutí žalované ze dne 28. 5. 2018, č. j. UPOL-74784/9410-2018, o námitce podjatosti soudců Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci vznesené žalobcem,

takto:

Soudkyně Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D., Mgr. Jana Volková a Mgr. Barbora Berková **nejsou vyloučeny** z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 65 A 72/2018.

Odůvodnění:

[1] Žalobou ze dne 24. 7. 2018 napadl žalobce (dále jen „stěžovatel“) v záhlaví uvedené rozhodnutí žalované, jímž bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí děkanky Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci, JUDr. Zdenky Papouškové, Ph.D., ze dne 26. 2. 2018, č. j. UPOL-40231/7940-2018, o ukončení studia žalobce. Po telefonickém dotazu žalobce ze dne 13. 8. 2018 ohledně složení senátu Krajského soudu v Ostravě – pobočka v Olomouci (dále jen „krajský soud“), jemuž byla věc přidělena k projednání a rozhodnutí, žalobce uplatnil námitku podjatosti vůči jeho členkám – předsedkyni senátu JUDr. Zuzaně Šnejdrlové, Ph.D., a soudkyním Mgr. Janě Volkové a Mgr. Barboře Berkové. Podle jeho názoru jsou všechny jmenované soudkyně vyloučeny z projednání a rozhodnutí věci. Jejich podjatost spatřuje v tom, že tyto soudkyně již ve stejném složení rozhodovaly v řízení vedeném pod sp. zn. 65 A 83/2017, které aktuálně projednávané věci předcházelo.

[2] K této námitce shora jmenované soudkyně shodně uvedly, že jim nejsou známy žádné důvody, pro které by bylo možno pochybovat o jejich nepodjatosti.

[3] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Princip nestranného, nezávislého a spravedlivého rozhodování

představuje základní pilíř a předpoklad fungování soudní moci a všichni soudci jsou povinni jej ctít a naplňovat.

[4] Odrazem uvedeného principu je ustanovení § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), které uvádí, že soudci jsou vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, „*jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučeni jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech*." Důvodem vyloučení je tedy taková povaha subjektivního vztahu soudce k věci samé, k účastníkům či jejich zástupcům, která je natolik objektivizovatelná, že lze důvodně pochybovat o soudcově nepodjatosti. Při úvahách o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. je nicméně nutno postupovat velmi obezřetně, neboť jde o výjimku z ústavní zásady, podle které nesmí být nikdo odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny). Tak, jak zákon a na něj navazující rozvrh práce určuje osobu zákonného soudce, je tato příslušnost zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí přidělené věci lze proto jen výjimečně a ze závažných důvodů, které mu, alespoň potenciálně, brání rozhodnout v souladu se zákonem, nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 – 16; všechna rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná z www.nssoud.cz).

[5] Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. může „*účastník nebo osoba zúčastněná na řízení namítnout podjatost soudce, soudní osoby, tlumočníka nebo znalce. Námitku musí uplatnit do jednoho týdne ode dne, kdy se o podjatosti dozvěděl; zjistí-li důvod podjatosti při jednání, musí ji uplatnit při tomto jednání. K později uplatněným námitkám se nepřihlíží. Námitka musí být zdůvodněna a musí být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je dovozována. O vyloučení soudce rozhodne usnesením po jeho vyjádření Nejvyšší správní soud, a je-li namítána podjatost soudní osoby, tlumočníka nebo znalce, senát po jejich vyjádření.*"

[6] Jak plyne z citovaného ustanovení § 8 odst. 5 s. ř. s., námitka podjatosti, kterou účastník řízení může uplatnit, musí být odůvodněna a účastník řízení v ní musí uvést konkrétní skutečnosti, z nichž tvrzenou podjatost dovozuje. Žalobce ve svém podání uvedl, že se senát ve stejném složení již zabýval věcí sp. zn. 65 A 83/2017, kdy rozhodl o odmítnutí jeho žaloby proti rozhodnutí děkanky ze dne 15. 9. 2017, č. j. UPOL-115040/7940-2017, o zamítnutí žádosti o výjimečné prominutí povinnosti studenta podle čl. 53 odst. 1 Studijního a zkušebního řádu Univerzity Palackého v Olomouci. Žalobce se v předchozím řízení domáhal, aby mu děkanka Právnické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci umožnila mimořádný termín pro vykonání studijní povinnosti z předmětu Civilní proces 1, ta však žádost o výjimku zamítla, neboť žalobce neuvedl žádné důvody hodné zvláštního zřetele pro vyhovění žádosti. V navazujícím řízení o žalobě stěžovatele proti tomuto rozhodnutí senát 65 A krajského soudu usnesením žalobu odmítl pro nepřípustnost, jelikož rozhodnutí děkanky o neudělení výjimky nebylo dle krajského soudu rozhodnutím ve smyslu § 65 s. ř. s. V odůvodnění uvedl, že rozhodnutí o neudělení výjimky ze Studijního a zkušebního řádu není úkonem přezkoumatelným ve správním

soudnictví, neboť rozhodnutí samo o sobě není způsobilé zasáhnout do práv stěžovatele. V aktuálně projednávaném případě stěžovatel brojí proti rozhodnutí o ukončení studia pro nesplnění požadavků vyplývajících ze studijního programu podle Zkušebního a studijního řádu, tedy z důvodu nesplnění kolokvia z předmětu Civilní proces 1. Dle stěžovatele je podjatost u soudkyň nepochybná, jestliže předchozí rozhodnutí je v příčinné souvislosti s aktuálně projednávanou věcí, a bude tak obhajováno stejné stanovisko.

[7] Nejvyšší správní soud k tomu uvádí, že samotná skutečnost, že se soudkyně senátu 65 A podílely na rozhodování v jiné věci stejných účastníků, ještě podjatost soudkyň způsobit nemůže, neboť ze samotného § 8 odst. 1 s. ř. s. jednoznačně plyne, že soudce nemůže být vyloučen z rozhodování věci pouze proto, že rozhodoval v jiné věci téhož žalobce (viz např. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 5. 2017, č. j. Nao 143/2017 - 56, ze dne 13. 4. 2016, č. j. Nao 80/2016 – 38, a ze dne 13. 11. 2014, č. j. Nao 389/2014 - 40). Ve svém usnesení ze dne 6. 1. 2005, č. j. Nao 56/2004 - 54, publ. pod č. 545/2005 Sb. NSS, Nejvyšší správní soud uvedl, že smysl právní úpravy vyloučení soudce z důvodu jeho podílu na předchozím soudním řízení *„spočívá ve vyjádření principu instanční oddělenosti řízení před jednotlivými funkčně příslušnými soudy jako záruky vnitřní nezávislosti soudní soustavy, a tím i práva každého na spravedlivý proces. S ohledem na specifika správního soudnictví je nutno pojem „předchozí soudní řízení“ interpretovat tak, že tutéž věc nemůže u krajského soudu a poté u Nejvyššího správního soudu projednávat a rozhodovat stejný soudce.*“ Obdobně v usnesení ze dne 19. 3. 2003, č. j. Nao 2/2003 - 18, publ. pod č. 53/2004 Sb. NSS, dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podíl soudce na rozhodování v předchozím soudním řízení ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., který zakládá důvod pro jeho vyloučení, se týká toliko rozhodování ve stejné věci u soudu nižšího stupně; předchozím soudním řízením není řízení v jiné soudní věci, byť by se i týkala týchž účastníků. To, že odmítavé usnesení vydané vůči stěžovateli co do základu do jisté míry souvisí s nyní projednávanou věcí, není překážkou pro to, aby se oběma zabýval senát krajského soudu ve stejném složení. V aktuálně projednávaném případě, kdy stěžovatel odůvodňuje svou námitku podjatosti tím, že jmenované soudkyně senátu 65 A již rozhodovaly o jiné jeho věci, konkrétně o nemožnosti soudně přezkoumat neudělení výjimky, a nyní rozhodují ve stejném složení o žalobě proti rozhodnutí o ukončení studia, se tak o podjatost nejedná. Jmenované soudkyně se na procesu rozhodování u nižší instance ani na řízení o kasační stížnosti před Nejvyšším správním soudem nepodílely. Námitky stěžovatele neobsahují ani žádné jiné skutečnosti, které by bylo možno podřadit pod důvody podjatosti ve smyslu § 8 odst. 1 s. ř. s., a ani z vyjádření shora jmenovaných soudkyň neplyne nic, co by mohlo založit pochybnost o jejich nepodjatosti. Nejvyšší správní soud tak dospěl na základě výše uvedeného k závěru, že námitka podjatosti není důvodná.

[8] Jak již Nejvyšší správní soud dříve uvedl, vyloučit soudce z projednávání a rozhodnutí věci je možné jen zcela výjimečně a ze závažných důvodů, které byly uvedeny výše. Tímto opatřením totiž dochází k zásahu do ústavního práva na zákonného soudce zakotveného v čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Namítané rozhodování o řadě souvisejících věcí téhož účastníka navíc není samo o sobě v rozporu s právem na spravedlivý proces, jestliže právní řád nabízí možnosti přezkumu rozhodnutí u Nejvyššího správního soudu. Právo stěžovatele na objektivní posouzení věci je tak zachováno.

[9] Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že soudkyně Krajského soudu v Ostravě - pobočka v Olomouci JUDr. Zuzana Šnejdrlová, Ph.D., Mgr. Jana Volková a Mgr. Barbora Berková nejsou vyloučeny z projednávání a rozhodování věci vedené u tohoto soudu pod sp. zn. 65 A 72/2018.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. října 2018

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu